Ramazan Ayı ve Oruç İbadeti

Çalışma Kâğıdı · 30 Soru · Kolaydan Zora

Ad Soyad _____ Sınıf / No _____ Tarih _____

KONU ÖZETİ

- **Ramazan**, hicri takvimin **dokuzuncu** ayıdır; **oruç ve Kur'an ayı** olarak bilinir. Bu ayda oruç tutmak farzdır (Bakara suresi, 183. ayet). Kur'an'ın indirilmeye başlandığı ve **bin aydan hayırlı** olan **Kadir Gecesi** de bu aydadır. Hz. Peygamber ile Cebrail (as), ramazanda o zamana kadar inen ayetleri karşılıklı okurdu.
- **Oruç:** Sözlükte "bir şeyden uzak durmak"; terim olarak Allah'ın rızası için **tan yerinin ağarmasından güneş batıncaya kadar** yeme içmeden ve bazı bedensel isteklerden uzak durmaktır. Ramazan orucu, İslam'ın beş şartından biridir.
- **Kavramlar: Sahur** (imsaktan önce yemek yenen vakit, sünnettir) · **İmsak** (oruca başlama vakti; sabah namazı vakti de imsakla girer) · **İftar** (akşam ezanıyla orucu açma) · **Teravih** (yatsıdan sonra genellikle 20 rekât kılınan sünnet namaz) · **Mukabele** (bir kişi Kur'an okurken diğerlerinin takip etmesi) · **Fitre** (bayram namazına kadar verilen vacip sadaka) · **İmsakiye** (vakitleri gösteren çizelge).
- **Dikkat edilecekler:** Oruca **niyet** edilir; yalan, kötü söz ve kavgadan kaçınılır. Bilerek yiyip içmek orucu **bozar**; **unutarak** yiyip içmek, ağzı çalkalamak, banyo yapmak, koku sürmek, kan vermek **bozmaz**.
- Hasta ve yolcu tutamadığı günleri sonra tutar: **kaza orucu**. İyileşme ümidi olmayan hasta her gün için **fidye** verir. Ramazan orucunu mazeretsiz bilerek bozan **kefaret orucu** tutar.
- **Oruç çeşitleri: Farz** (ramazan orucu, kazası ve kefaret orucu) · **Vacip** (adak/nezir orucu) · **Sünnet** (muharremin 9, 10, 11. günleri; şevvalde tutulan altı gün). Sünnet orucun kazası vaciptir.

KOLAY Isınma Soruları (1–10)

1 Kavramları tanımlarıyla eşleştiriniz.

1) Sahur 2) İmsak 3) İftar 4) Teravih 5) Mukabele

a) Oruca başlama vakti

b) Ramazanda yatsıdan sonra kılınan sünnet namaz

c) İmsaktan önce yemek yenen vakit

ç) Bir kişi Kur'an okurken diğerlerinin takip etmesi

d) Akşam ezanıyla orucu açma

2 Boşlukları doldurunuz.

a) Ramazan, hicri takvimin …… ayıdır.

b) Kur'an-ı Kerim'in indirilmeye başlandığı gece …… Gecesi'dir.

c) Bu gece …… aydan daha hayırlıdır.

3 Oruç kelimesinin **sözlük** anlamı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Toplanmak

B) Bir şeyden uzak durmak, kendini tutmak

C) Yardım etmek

D) Temizlenmek

4 Aşağıdaki durumları **orucu bozan** ve **orucu bozmayan** olarak ayırınız.
a) Oruçlu olduğunu unutarak su içmek
b) Oruçlu olduğunu bilerek yemek yemek
c) Banyo yapmak
ç) Güneşin battığını zannederek iftar etmek
d) Koku sürmek

5 Ramazan ayında oruç tutmanın farz olduğu hangi ayette bildirilmiştir?

A) Felak suresi, 5. ayet
B) Fil suresi, 1. ayet
C) Bakara suresi, 183. ayet
D) İsra suresi, 37. ayet

6 Ramazan ayında oruca başlama, iftar ve namaz vakitlerini gösteren çizelgeye ne ad verilir?

7 Aşağıdaki ifadelerin başına doğruysa **D**, yanlışsa **Y** yazınız.
( ) Sahura kalkmak sünnettir.
( ) Teravih namazı yalnızca camide kılınabilir.
( ) Küçük çocukların fitresini velileri verir.
( ) İftar vakti girer girmez orucu açmak sünnettir.

8 Oruç çeşitlerini örnekleriyle eşleştiriniz.
1) Farz oruç 2) Vacip oruç 3) Sünnet oruç
a) Adak (nezir) orucu
b) Şevval ayında tutulan altı gün oruç
c) Ramazan orucu

9 Fitre ne zamana kadar verilebilir? Fitrenin diğer adı nedir?

10 Şemada ramazanda oruçlu bir günün sırası verilmiştir. Soru işaretli yere hangi kavram gelmelidir?

ORTA Pekiştirme Soruları (11–20)

11 Ramazan ayına neden "**Kur'an ayı**" denir? **İki** sebep yazınız.

12 Bir kişi ramazanda hastalandığı için beş gün oruç tutamamıştır. Bu kişi ne yapmalıdır?

A) İyileşince tutamadığı günler kadar kaza orucu tutmalıdır.
B) Fidye vermelidir.
C) Kefaret orucu tutmalıdır.
D) Hiçbir şey yapmasına gerek yoktur.

13 Kaza orucu, kefaret orucu ve fidye arasındaki farkı birer cümleyle açıklayınız.

14 Tabloda bir şehrin imsakiyesinden üç gün verilmiştir. 1. gün oruç ne kadar sürmüştür? 3. günün orucu 1. günden kaç dakika uzundur?

Gün	İmsak	İftar
1. gün	04:52	19:21
2. gün	04:50	19:22
3. gün	04:48	19:23

15 Aşağıdakilerden hangisi **sünnet oruçlardan** biridir?

A) Ramazan orucu
B) Adak orucu
C) Kefaret orucu
D) Muharrem ayının 9, 10 ve 11. günlerinde tutulan oruç

16 Bir öğrenci oruçluyken abdest alırken suyu yutmadan ağzını çalkalıyor ve "Orucum bozuldu mu?" diye soruyor. Ona ne cevap verirsiniz?

17 Hz. Peygamber'in, oruçlunun yalan söylemeyi ve yalanla iş yapmayı bırakmaması hâlinde yemeyi içmeyi bırakmasının bir anlam taşımayacağını bildirdiği rivayet edilir. Bu sözden hangi sonuç çıkarılır?

A) Oruç yalnızca aç kalmaktan ibarettir.
B) Yalan söylemek orucu güçlendirir.
C) Oruç tutmak isteğe bağlıdır.
D) Oruçlu kişi kötü söz ve davranışlardan da uzak durmalıdır.

18 Kavram haritasında soru işaretli kutulara uygun kavramları yazınız.

19 Oruca niyetle ilgili aşağıdakilerden hangisi **doğrudur**?

A) Kalbinden oruç tutmayı geçiren ama diliyle söylemeyi unutanın niyeti geçerlidir.
B) Niyet yalnızca Arapça yapılabilir.
C) Niyet etmeden de oruç geçerli olur ve niyete hiç gerek yoktur.
D) Niyet iftardan sonra yapılır.

20 Sünnet bir oruca başlayan kişi, bu orucu bozarsa ne yapması gerekir?

ZOR Düşünme Soruları (21–30)

21 Metni okuyunuz.
"Kerem, ramazanın ilk günü okulda arkadaşıyla tartıştı. Arkadaşı ona kırıcı sözler söyleyince Kerem öfkelendi ama kendini tuttu ve sakin bir sesle 'Ben oruçluyum, bu konuyu sonra konuşalım.' dedi."
Kerem'in davranışı, orucun hangi yönüyle ilgilidir?

A) Orucun yalnızca bedensel bir ibadet olmasıyla
B) Orucun sağlığa faydasıyla
C) Orucun insanı kötü söz ve kavgadan koruyan bir kalkan olmasıyla
D) Oruçlunun sahura kalkmasıyla

22 Aşağıdaki durumlarda kişinin tutması gereken orucun türünü (farz / vacip / sünnet) ve adını yazınız.
a) Ayla, "Sınavım iyi geçerse üç gün oruç tutacağım." demiş ve sınavı iyi geçmiştir.
b) Oğuz, ramazanda yolculuk yüzünden iki gün oruç tutamamıştır.
c) Selma, ramazandan sonra şevval ayında altı gün oruç tutmak istiyor.

23 Aşağıdaki tabloyu inceleyiniz. Hangi satırdaki bilgi **yanlıştır**?

	Kavram	Açıklama
1	Sahur	İmsaktan önce yemek yenen vakit
2	Teravih	Yatsıdan sonra kılınan farz namaz
3	Fitre	Vacip olan sadaka
4	İmsak	Sabah namazı vaktinin de başladığı an

24 Bir kişi, ramazan günü öğleye doğru oruçlu olduğunu unutarak bir bardak su içti. Hatırlayınca "Nasılsa orucum bozuldu." diyerek yemek yemeye devam etti.
Bu kişinin **düşüncesindeki** ve **davranışındaki** yanlışı açıklayınız.

25 Kadir Gecesi'yle ilgili aşağıdaki bilgilerden hangisi **yanlıştır**?

A) Ramazan ayındadır.
B) Hicri takvimin ilk ayındadır.
C) Bin aydan daha hayırlıdır.
D) Kur'an'ın indirilmeye başlandığı gecedir.

26 Metni okuyunuz.
"Bu yıl mahallemizin camisinde ramazan boyunca her gün öğleden sonra hafız bir cüz okudu, cemaat de önündeki Kur'an'dan takip etti. Ramazanın son günlerinde Kur'an baştan sona okunmuş oldu. Akşamları ise yatsıdan sonra hep birlikte namaz kıldık."
Metinde hangi iki kavram anlatılmaktadır? Kur'an'ın baştan sona okunmasına ne denir?

27 Hz. Peygamber, sahurda bereket olduğunu bildirerek sahura kalkmayı tavsiye etmiştir. Bu tavsiyenin oruç tutan kişiye faydalarından **ikisini** yazınız.

28 Aşağıdaki ifadelerden hangisi Kur'an'da Allah'ın kullarına kolaylık dilediği, zorluk dilemediği bildirilen ayetle (Bakara suresi, 185. ayet) **en ilgili** uygulamadır?

A) Teravih namazının kılınması
B) Oruçlunun yalan söylememesi
C) Hasta ve yolcunun orucunu sonra tutabilmesi
D) Mukabele okunması

29 Aşağıdakilerden hangisinde oruç çeşidi ve dinî hükmü **birlikte doğru** verilmiştir?

A) Adak orucu – farz
B) Kefaret orucu – farz
C) Ramazan orucunun kazası – sünnet
D) Muharrem orucu – vacip

30 Ramazanda uyulması gereken kuralları anlatan kısa bir **afiş metni** yazınız. Metinde en az **üç** ramazan kavramı kullanınız.

Takıldığın soruyu işaretle, konu özetine tekrar göz at. Başarılar!
Diğer konuların çalışma kâğıtları ve deneme sınavları: **maarifpdf.com.tr**